

Det besvär/ som de i Torne och Harjagers Hårader boende Officerare af Norra Skånska Regimentet andraga öfver någon dem af Håradsböfdingen pålagd husbyggnad/ som de finna vara för drag emot den/ som å andra orter fordras/ finner Kongl. Maj:t kunna afhielpas genom den Hufesons method, som Kongl. Maj:t nu wid Rikens Ständers härvarande fastställt.

Måhålla Rikshållarne af Norra Skånska Regimentet/ at/ likmåttigt den 53 §. af Kongl. Maj:ts nådige Resolution öfver Krigsbefällets besvär på 1720. åhrs Riksdag/ måge ordres afgå til undersökning om de tingudal. Silfunt/ som afledne Öfverste Lieutenanten Gyllendielcke åhr 1717. til nya kappors anskaffande/ en dehl i Silfverpenningar/ men större delen i mynteteckn och Ständernes Zedlar låtit upbära och i Malmö Rånteri insätta. Kongl. Maj:t finner stäligt/ at Ständernes Deputerade utort drögsål här om undersöka och bringa detta til riktighet. För öfrigt förblifwer Kongl. Maj:t des trogne Krigsbefäl med Kongl. Gnest och Nåde städse wälbewägen. Datum ut supra.

FRIEDRICH.



Kongl. Maj:ts

Nådige

RESOLUTION

Uppå

**Krigs-Befällets Besvär af de
wärfwade Regimenter.**

Gifwen Stockholm i Råd-Cammaren den 16. October 1723.



Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:stis.

SEDERHOLM/ utt Kongl Boktryckeriet uplagdt/

Hos **JOHAN HENRICH WERNER,**
Directeur öfwer alla Tryckerien i Nifet/ Åhr 1724.

Kongl. Maj:ts nådige Resolu-
tion o. v. Förklaring öfver de ärenden/ som
des trogne Krigs-Befähl af de wårswade Re-
gementer/ wid denna påstående Rik's Dag uti
underdånighet andragit. G. i w. Stockholm
i Kad-Cammaren den 16. Octobr. 1723.

Kongl. Maj:t hafwer i Råder
lätit sig dessa ärenden föredraga/ och ef-
ter öfwerläggande med Rik's Stån-
der för godt funnit/ at öfwer hwart och
et måhl sianna i följande slut:

I.

Hållas de wårswade Regimenter/ som ännu intet undfåt wårswa-
nings-Patent, at sådant måtte dem gifwas/ samt wissa Capi-
tulationer uprättas med alla wårswade Regimenter/ angående så wål
recrureringen som beklädningen och aflöningen; och at de commen-
derande Officerare af samma Regimenter/ måtte få gjöra derwid
deras påminnelser/ innan Capitulationerne warda faststälte. Hwad
det begiärte Wårswnings-Patentet angår; Så wil Kongl. Maj:t/ se-
dan faststält är / huru snart hwart och et Regimente skal bli wa/
dermed i Råder förte de Regimenter / hwileka ännu intet Patent
hafwa erhållit/ til all orodo och irrings förekommande / föreskrifwa
dem deruti wissa Landsorter: och beordrar Kongl. Maj:t iemwål des
Krigs-Collegium, at först deröfwer höra wederbörande Officerare,
och sedan uplåta Capitulationen öfwer wårswningen. til Kongl. Maj:ts
widare nådiga approbation.

2.

Begjåra Regimenterne / at när en sådan Capitulation med dem är
träffad / det deras aflöning sedan/ likmåttigt Stats-Contoires bref
til alla Landshöfdingar af den 30. Januarii följande år / må utan nå-
got drögsål wid den deruti faststälte tiden utfalla / neml. för den
öfr

305
öfre och mindre Staben, samt Regiment: och Compagnie Officerare
quartalswise och wid hwar tredje månads ingång; men för den rim-
gare Staben samt Under-Officerare med Spelet / Corporaler och ge-
mene / jemte passevolants penningar för Officerarne, i begynnelse
sen af hwar månad / samt at betalningen må ske i Rante-Cammaren
på den ort / hwarest Regimenterne ligga i Guarnizon. Kongl. Maj:t
finner sådant wara mycket nödigt til Regimenternes conservation,
och wil derför i Råder / at wederbörande stola wid Statens regle-
rande draga derom behörig försorg.

3.

Fördes ansöknin / at Corporalerna och de gemene af alla wårswade
de Regimenter må undfå så stor löhn / som deras wedertjänar wid
det måst nyttande Regimentet bestås. Kongl. Maj:t kan härtil intet
bewillia / emedan Corporalerna wid alla fyra wårswade Regimenters
ne undfå lika lön och de gemene af General Major Thure Horns
ansöktrodd Regimente / njuta allena för den orsaken femton öre
Sölsfvermynt om månaden mehr än de gemena wid andra Regemen-
ter / efter dyrheten på alt hwad de til deras underhåld betarwa / är
nå för tiden större här i Staden / än på andra orter / och kommer
främdeles en sådan tillökning för desse at blifwa indragen / när de flyk-
tias härifrån / då de sedan intet åternjuta mehr / än andra Guarnizons
Regementer efter Statens bestås.

4.

Beswåra sig de wårswade Regimenter deröfwer / at rymlingar / som af
Cronobetienterne blifwit ertappade och under Fiardingsmans eller
Bönders insende föras til Regimenterne / stola stundom / förmedelst
betienternes och böndernes wårdslöshet / under wägen å nyo taga flyk-
ten / och således kunna begifwa sig längre bort / än de åter stå at ertappas;
hwarför de anhålla / at om någon Cronobetient eller Bonde skulle kun-
na öfwertrygas wara genom des oachtsamhet wållande / at en sådan
rymmare under wägen sådt taga flykten / samme Cronobetient eller
Bonde då måtte sielf gå knekt i stället / eller och ställa en annan dugelig
karl til Regimentet / på det Officerarne icke måge komma at lida ges-
nom sådan deras wårdslöshet. Kongl. Maj:ts nådige wisje är / at Lands-
höfdingarne ställa afwarsamma ordres, det sådane arrestanter blif-
wa af Cronobetienterne med behörig säkerhet förde genom lahen; til
hwilken ånda alle sådane rymlingar böra i handloswar slutas / så at
de intet kunna undansly / och en Cronobetient altid följa med som arre-
stanten

stanten riktigt itrån sig lefwererår til nästa löhn. Och i fall Cronobettienterne genöm deras wårdslöshet skulle bestannas warit orsaken til någon sådan rymnarets flykt under wågen/ så bör han antingen self gå emot eller skaffa en dugelig karl i stället. Men Alludgen/ som stultisar sika arrestander, kan ingalunda swara derföre/ om någon af dem skulle under wågen rymma; med mindre icke någon kan öfvertygas/ at hafwa med råd och dåd hulpat en sådan undan/ då med honom skal förhållas/ äftven som med Cronobettienten.

5.

Bihålles/ at til Öfwerstens eller den commenderande Officerarens disposition måtte åhrligen en wiß Summa blifwa i Staten anslagen och af Stats-Contoiret utbetald til Regimenternes behöriga beklädning och monterande, och at en sådan Summa må lämpas och jemkas efter myntets nu warande valuation och tidens bestafsenhet med mera. Kongl. Maj:et har redat til Regimenternes beklädning anslagit en wiß Summa i Staten, och jemwål uti Instruccionen för Krigs-Collegium förordnat/ huru med medlens disposition skal förhållas.

6.

Begidres äftwenwål/ at de Soldater/ hwilke ifrån den ena General Månstringen til den andra stå annoterade at förbättras/ eller ock stå til nästa månstring/ och antingen af Kongl. Maj:et eller af Krigs-Collegio äro til Regimenterne lefwererade/ icke må Capitainerne til last casseras eller förskeddass/ fast ingen bättring sig wisat. Kongl. Maj:et finner billigt/ så wida sådana Soldater ännu intet äro af Capitainerne emottagne under Capitulation och recruteriug för passevolants pennningar/ at de böra stå för Kongl. Maj:ets och Cronans räkning: men äro de en gång af Officerarne för dugeliga antagne/ och sedan för en eller annan skällig orsak til förbättring utsatte; då skola Capitainerne dem emot passevolant pennningarne recruterå och genom andra dugeliga karlars tillsättiande inom nästa General Månstring förbättra.

7.

Björes af Officerarne ansöfning/ at Contributionerne intet måtte på en gång af deras först på åhret utfallande löningar afdragas; Kongl. Maj:et finner sådant så mycket mer skälligt/ som alla utgångne Contributions-Placater tydeligen förnä/ at Contributionen bör innehållas af lönen för det fjerde quartalet af hwart och et år; eller om samma quartal ei skulle utfalla/ at contributionen då afskisades på dem

den innestående lönen/ hwarföre Officerarne lika med andra Kongl. Maj:ets betiente hafwa denna förmån til gods at niuta.

8.

Baga de wårfwade Regimenter deröfwer/ at Soldaterni uti somliga Guarnizoner alt för hårdt blifwa pressade genom det mynna arbete eller så kallade handräckningar/ som ei betalas: hwilket de förmena strida emot den 8 §. uti Reglemententet för Fortificationen. dat. den 30. Martii år 1699/ hwarest förordnas/ at ingen karls handräckning wid et Compagnie uti Guarnizon skal stiga sig högre än til et dagswårke om månaden; ei heller skal sådant wara enligt med Kongl. Maj:ets bref til Krigs-Collegium af den 15. Febr. sidsledna år/ hwaruti anföres/ at hwar Guarnizons knecht/ då han arbetar i Cronans tienst/ bör/ likmätigt 1695 åhrs Fortifications-Ordning/ förutan sin förplågning/ niuta tre öre Sölm:nt om dagen: Men at hwarken uti den ena eller andra förordningen förmåles/ det någon karl skal utan arbetspennningar giöra myhr än ordinarie handräckning; och anhålla fördenksfull/ det alla extraordinarie handräckningar uti Fästningarne måtte blifwa afskaffade/ och karlen/ likmätigt Kongl. Förordningen/ för sit arbete betalas; undantagandes då högsta nöden det fodrar/ och det med några få karlar uti några timars tid kan wårkställas. Kongl. Maj:et finner/ at 1699. åhrs Reglemente allenast förordnar/ huru och på hwar sätt Fästningarne af Guarnizonerne åhrligen och dageligen böra wid mactt hållas/ så at stora och kostsamma reparationer i tid må förekomas/ och at uti den påberopade 8. §. förordnas om det arbete/ och den handräckning/ som Guarnizonen til den ordinarie reparationen skal giöra/ intet må stiga högre/ än at hwar man wid et Compagnie giör et dagswårke om månaden til det högsta; men skulle wid et Compagnies wållstykke eller tilbelte plås/ wara än mer at giöra/ då skola af något annat Compagnie, som bättre tilldelning hafwer/ de gemene/ hwilke ingen handräckning giordt/ det åstundade arbete förrätta. Deremot handlar Kongl. Maj:ets bref til Krigs-Collegium af den 15. Febr. år 1722. och den 15. §. uti 1695. åhrs Fortifications-Ordning/ om nytt Fästnings-arbete eller stora och extraordinarie reparationer, för hwilket arbete Soldaten/ utom sit underhåld/ nu som för detta/ niuter tre öre Sölm:nt i arbetspennningar. Kongl. Maj:et kan fördenksfull icke affe/ at ofwändemelte Förordningar befria Soldaterni ifrån de handräckningar/ som utom handräckningen wid den ordinarie Fästnings reparationen komma af denn tid efter annan fordras til Kongl. Maj:ets och Cronans tienst/ såsom at draga stycken til och ifrån walls/ at bära Ammunitionens Sorter utur och i farttygen/ eller annat dylikt/ utan äro de skyldige/ när

när påfodras / så härefter som det härtils ifrån långliga tider wanligt varit / at giora dem utan någon betalning. Dock skola wederbörande forja derföre / at sådan handdräkning intet tagas uti oträngo måhl / och at Soldaten ei heller på en gång allt för mycket dermed beswäras.

9.

Nhålls / at en wiss Förordning måtte til wederbörandes efterrättelse gioras öfwer de twiifligheter / som förefalla uti de Fästningar / hwarest inge ordinarie Commendant-er äro förordnade / om Commendant-skapet emellan den commenderande Officeraren för Guarnizons- manskapet / och de uti samma fästning af lika eller högre Caractere, warande Artillerie och Fortifications Officerare, samt Stads Majorer, i det at Infanterie Officerare förmena sig hafwa haft et præjudicatum, hwarest Commendants-tyllorner utan anseende til Caracteren förblifwit hos den wid Infanterie manskapet commenderande Officeraren, och i det frånwaru hos den som wid samma solet efter honom i ordning följer: Hwaremot Artillerie- och Fortifications Officerarne samt Stads Majorer påstå / at Commendants tyllorner böra dem tillkomma / när de äro i lika eller högre caractere, än den som commenderar Guarnizons manskapet. Kongl. Maj:t finner bäst wara / at i detta fall / hwad Artillerie Officerarne angår / det förblifwer wid Kongl. Reglementet af den 24. Decemb. år 1683 / som förklarar / at när ingen Commendant är tillstädes / ei heller andra Officerare finnas uti Fästningen / än en Major af Artilleriet och en af Infanteriet, då bör wid såd an bestäffenhet den af Artilleriet hafwa Commando i Fästningen. Och som denna Förordning grundar sig derpå / at Artillerie Officerarne hafwa rang fram för Infanterie Officerarne; Så bör densamma jemwäl eftersewas angående Fortifications Officerarne, när de äro af lika caractere med Infanterie Officerarne, och är det med Stads Majorerne samma sak / så at den / som har högsta rangen, alltid förer commando.

10.

Så de warfswade Regementerne / at med betalningen af de i Statens bestädde fem öre Söls mt Medicaments penningar / hädan-fter måtte förhållas på det gamla sättet / så at alla medicamenter uttagas af en wiss Apothekare / som efter räkning och behöriga verificationer derföre sedan undfår betalning. Kongl. Maj:t håller för det wara fördelsaktigare för publicum, at hwar och et Compagnie blifwer et wiss bestånd i medicaments penningar / hwilket i capitulationen bör observeras

11. Klagas

II.

307

Klagas af Capitainerne, först öfwer den slätta spannemähl / som dens tid efter annan skal lefwereras til brod för de gemena; och sedan / at Magistraten uti wissa städer wil förbiuda Soldaterne / som hafwa lärdt något handtwärf / at idla det samma / och dermed wid deras fria stunder något förtiena. Hwad det förre widkommer / så är Kongl. Maj:t nådige wille / at Soldaten hädan-fter skal niuta den honom bestädde Spannemählen in natura, neml. två tredjedelar uti Råg och en tredjedel uti Korn / och det uti god såd; emedan han samma Spannemähl stelf på hwariehanda sätt bäst kan använda til sin utkomst; kunnandes Kongl. Maj:t afwenwäl derigenom bespara bagerie omkostnaden och underhållet för de betiente / som derwid fördras. Angående det senare klagas målet / så emedan sådana Soldater skulle igenom det de utstängdes ifrån arbete / blifwa afhäldne / at giora det som godt är / de och / som handtwärf kunna / sållan duga til groft dagelars eller gårds arbete; förutan at det skulle falla swårt för de andre Soldaterne / om de icke hos sina Camerater finge för lindrig betalning låta laga deras skor och kläder: Ey wil Kongl. Maj:t i Nader hafwa efterlätit / sådana uti Guarnizonen liggande Soldater / som hafwa lärdt något handtwärf / at de härefter som tilldrene må hafwa frihet wid sina lediga stunder och fridagar / at så nära sig med det handtwärf / som en eller annan af dem kan hafwa lärdt; dock utan at hålla poikar eller geseller / och utan at sätta sig några tillsammans at idla handtwärfet eller inrätta någon wärfstad. Hwilket jemwäl är enligt med Kongl. Maj:t nådiga Resolution på Bergerstapets allmänna Beswår.

12.

Ndrages / huruledes Magistraterne på wissa orter skola påstå / at det uti Guarnizon liggande Krigs-Befälars hus / och tienste-olck / skola comparera för deras Domstohl / och der dömmas; derlikwäl Högsh. Kongl. Maj:t Förordning af den 9 Decemb. år 1717. uti den 2. §. tydeligen innehåller / at alle högre och lägre af Krigs-Ståndet samt andre betiente wid Arméen och i Guarnizonerne höra under General- och Regements-Nätterne / så wäl för deras egna personer som för hus / och tienstefolk / så länge de äro på den ort / derest Krigsfolket är förlagd / och ännu hafwa sina beställningar: hwarföre anhålles at samma Kongl. Förordning måtte blifwa confirmerad. Kongl. Maj:t har fuller på de warfswade Regementernes ingifne beswår wid 1720. års Diåsdag / och som saken då androg / i Nader resolverat / at härmed skulle förblifwa wid det / som år 1719. uti Quarterordningen blef pådgat: Men som Quarterordningen egentligen angår de Regement / hwilka

uti frigstiden blefuo på landet och i de Städer inqvartera de hwarest in-
ga Guarnizoner woro/ det och är en hel annan beskaffenhet med de Rege-
menter/ som ligga uti ständiga Guarnizoner; hvilka altid hafwa deras
egen Jurisdiction; Så finner Kongl. Maj:ts billigt/ at Krigs-Befälet
hus och tjenstefolet/ så länge de äro på den ort/ der Regimentet är för-
lagdt i Guarnizon, böra til följe af Högstbemelede Förordning dat. den 9
Decemb. åhr 1717. höra under Krigs-Rätt.

13.

Några de wårswade Regimenter om Liquidation öfwer Office-
rarnes innesående löner. Kongl. Maj:ts nådige willie är/ at dem
sådant intet må förnelas/ när de sig hos vederbörande derom behörigen
anmäla.

14.

Öfwiåres/ at Officerarnes för åhr 1715. undfångne och ännu oinlö-
ste Lönings-Sedlar/ så wäl som de gemenas åhr 1719. inlefwereras
de myntteckn måtte blifwa betalte. Kongl. Maj:ts har öfwer detta
måhl gifwit des nådiga Resolution på Krigs-Befälets beswär wid 1720.
åhrs Riksdag; och förmodar/ at så wäl Officerarne som de gemene lära
niuta densamma til godo/ så snart det i följe af Reglementet för Stån-
dernes Contoir kan wara giörligt/ berörde Lönings-Sedlar och Mynte-
teckn at inlösa och förhöja.

15.

Öfwiåres/ at de wårswade Regimenter/ at exercitierna wid Infan-
terie Regimenterna må blifwa öfwerseende/ och deraf under Kongl.
Maj:ts nådiga Approbation et wißt Projekt författat/ så wäl til hand-
grepen som evolutionerne; och alt hwad i Guarnizoner och Fästnin-
gar wid Ronder, patroulleringar, Portöpnigar och slutande med mera
bör i act tagas; samt at med åhretecknens wiisande och salwerande så
för Kongl. Maj:ts egen höga Person och det Kongl. Huset/ som för
Kongl. Maj:ts höga Embegmän och Generaler en likhet wid alla Rege-
menter må blifwa fastställd/ så i freds- som i rigstider/ i feldt och i Guar-
nizoner. Hwad nu dessa ärender widkommer/ så wil Kongl. Maj:ts
härom draga all nödig försorg. För öfrigit förblifwer Kongl. Maj:ts
des trogne Krigs-Befäl med Kongl. Ynnest och Nåde stedsse wälberö-
gen. Datum ut supra.

FRIEDRICH.

(L.S.)

Kongl. Maj:ts

308



Nådige

Söfklaring/

Om

Tienst-Giörandet wid Rege- menterna.

Dat. Stockholm i Råd-Cammaren den 16. Oktobr. 1722.



Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:ts

STOCKHOLM/ utt Kongl. Boktryckeriet/

Hos JOHAN HENR. WERNER,
Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket.